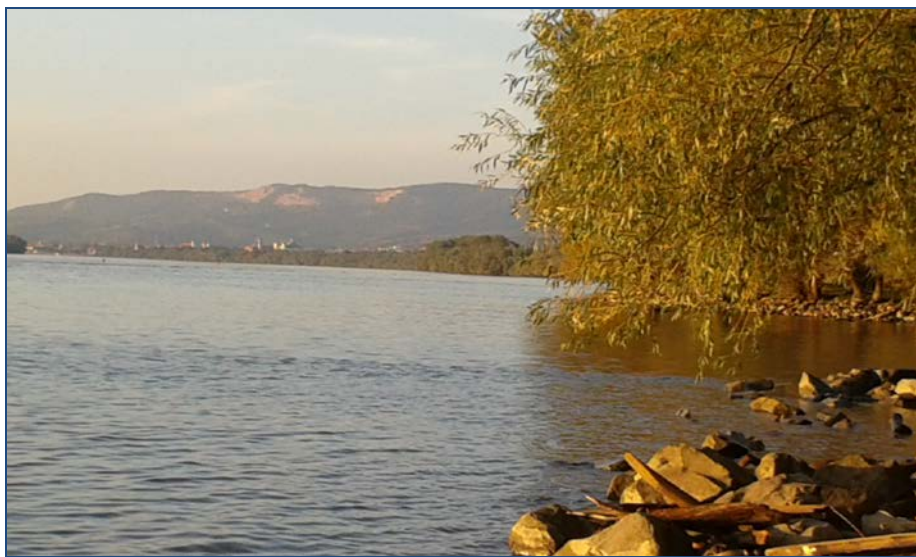

Vác Város Önkormányzat

Vác Város Településfejlesztési koncepciója

*Vác Város Önkormányzat Képviselő-testülete
a 267/2017. (XI.23.) sz. határozatával
Vác Város Településfejlesztési Koncepcióját elfogadta*

2017

Felelős tervező:

Károlyi János

vezető tervező

szakképesítés: okl. geográfus, okl. szociológus

építészkamrai névjegyzéki szám: 13-1017

tervezői jogosultság: TR

Schuchmann Péter

vezető tervező

szakképesítés: okl. táj- és kertépítész mérnök,

okl. városépítési- városgazdasági szakmérnök

építészkamrai névjegyzéki szám: 01-5068

tervezői jogosultság: TR, TK

**Pest megyei Terület-, Település-, Környezet
Tervező és Tanácsadó Kft.**

1085. Budapest, Kőfaragó u. 9.

Tel: 267 05 08, 267 70 78 Fax: 266 75 61

E-mail: pestterv@pestterv.hu

www.pestterv.hu

Ügyvezető igazgató:

Schuchmann Péter

2017

Tartalom

Bevezetés	4
Vác jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	5
Vác jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan	6
Településfejlesztési elvek.....	6
A település átfogó fejlesztését szolgáló célok.....	9
Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása	10
A fejlesztési célok tartalma	15
Gazdaságfejlesztés, új beruházások létesítése, munkahelyteremtés.....	15
Magas színvonalú közszolgáltatások biztosítása, élhető élettér	17
Turisztikai és közlekedési fejlesztések	19
A városi életminőség javítása.....	23
A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	26
A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	29

Bevezetés

Vác Város Önkormányzat 2014 végén döntött településrendezési eszközei felülvizsgálatáról. A tervezési munka részeként elkészül Vác 314/2012. Korm. rendelet szerinti új településfejlesztési koncepciója, településszerkezeti terve és szabályozási terve.

Vác településfejlesztési koncepciója támaszkodik egyrészt az önkormányzat által készített, illetve a várost érintő kapcsolódó tárgyú koncepciókra, tervekre, programokra, a partnerségi egyeztetések során gyűjtött információkra, a Megalapozó Vizsgálat keretében feltárt sajátosságokra, és figyelembe vette azokat a körülményeket, amelyek Vác fejlesztésére hatással lehetnek. Mindezek beépültek az új jogszabályi követelmények szerint készült településfejlesztési koncepcióba.

Vác településfejlesztési koncepciójának meghatározása a járási (kistérségi) összefüggések, valamint a tágabb Pest megyei és a budapesti agglomerációs hatások figyelembevételével, de alapvetően a helyi adottságokra, értékekre és érdekekre alapozottan történt. Cél, hogy Vác kapcsolódjon az EU 2020 Stratégiához, a 2013 decemberében elfogadott Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentum és Pest megye új, 2013 decemberében elfogadott területfejlesztési koncepciójának és 2014-ben jóváhagyott területfejlesztési programjának releváns célkitűzéseire illetve programpontjaihoz, és a megyei Integrált Területi Programban foglaltakhoz, amelyek az uniós forrásokhoz való hozzájutást nagyban meghatározzák.

Jelen dokumentum, a településfejlesztési koncepció célja és feladata a Vác fejlesztésénél figyelembe vehető pozitív adottságok és előnyök, illetve a fejlesztést megnehezítő, akadályozó negatív tényezők és konfliktusterületek feltárása, a város jövőképeinek megfogalmazása és a fő fejlesztési irányok, prioritások kijelölése, amelyek - területi vonatkozásait is figyelembe véve - iránymutatásul szolgálnak majd az elkövetkező időszak települési szintű ágazati fejlesztéseire és a településszerkezeti terv és a településrendezési szabályozás felülvizsgálatához.

A városfejlesztési koncepció a 2015-ben elkészült és a Képviselőtestület által elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) céljait messzemenően figyelembe vette. Ez szükségszerű volt, mivel a Belügyminisztérium által finanszírozott ITS készítése mintegy 6-8 hónappal megelőzte a településfejlesztési koncepció kidolgozását, viszont az ITS meghatározta a 2020-ig terjedő tervezési ciklus váci településfejlesztési céljait és feladatait. Ezek legnagyobb része a településfejlesztési koncepció esetében is releváns célkitűzés.

Vác jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Társadalmi jövőkép

- Vác népességét, és különösen a fiatalokat tartósan megtartani képes vonzó élettér, ahol a lakosság helyben elérhető ellátási színvonala jó, a családok jó színvonalú megélhetése, ellátási és szolgáltatási feltételei és tartalmas kikapcsolódási, sportolási, szórakozási és művelődési lehetősége egyaránt biztosított.
- Alap-, közép-, illetve felsőfokú oktatás-nevelési, egészségügyi, igazgatási és ellátási funkciói kiváló színvonalon biztosítottak mind saját lakossága, mind Nógrád megyébe is átnyúló hagyományos vonzaskörzetében élők számára.
- Színes és nívós kulturális, közösségi és sportélettel rendelkező Duna parti város, melynek kulturális kínálata túlmutat saját vonzaskörzetén, alkalmanként országos vonzerejű programot nyújt.
- Erős kötődésű helyi közösséggel rendelkezik, az itt élők büszkék lakóhelyükre, magukénak érzik a várost, amelynek a történelmi városi légkör, a Duna parti hangulat mindennapokat átható jelenléte biztosít stabil háttérrel.

Gazdasági jövőkép

- A város stabil helyi gazdaságát a tőkeerős multinacionális ipari nagyvállalatok, a hazai KKV-k tartós jelenléte biztosítja, a város bevételei növekednek, a foglalkoztatottság közel teljes körű.
- Az Önkormányzat és a város gazdasági szereplői között érdemi partnerség alakul ki.
- A turizmuságazatban végbement koncepciózus fejlesztéseknek köszönhetően a város gazdaságában az idegenforgalom súlya az őt megillető helyre kerül, ami a látogatások és vendégéjszakák, valamint az idegenforgalomból származtatható bevételek növekedésében is mérhető.
- A turizmus összehangolt kínálatot nyújt az ide látogatóknak, igényekhez szabott, szezonokhoz igazított programcsomagokból választhatnak a Vácra érkezők.
- A közlekedési kapcsolatrendszer fejlett, sokoldalú, Vác gyorsforgalmi úton megközelíthető, megépül a Duna-híd. A legmodernebb vasúti kapcsolatot biztosítja az innen és az ide ingázóknak és a kirándulóforgalomnak, a vasúti és a buszközlekedés összehangolását korszerű intermodális csomópont biztosítja.
- Az Önkormányzat együttműködésben a gazdasági szereplőkkel számos közérdekű fejlesztést valósít meg, amely összességében hozzájárul a város élhetőségének javításához, ezen keresztül pedig a népességvonzó és -megtartó képesség javulásához.

Környezeti jövőkép

- Vác hatékonyan kihasználja sajátos, értékes táji, természeti környezetét.
- A Dunakanyar és a Naszály-hegység együttesének, illetve a Börzsöny nyújtotta háttérnek köszönhetően páratlan táji, természeti környezetét és értékeit őrző, körültekintően fejlesztő város. A védelem alatt álló ökológiai funkciójú területek háborítatlansága biztosított. A korlátozásokkal hasznosítható természeti értékek mind nagyobb részben az ökoturizmus céljai és a bemutatás szolgálatába helyeződnek.

- A környezeti elemek állapotát javító intézkedéseket hoz a város. Nem települnek számottevő szennyező források a városba. Mindemellett a gazdasági és környezeti fenntarthatóság egyensúlyára törekszik a város.
- A város zöldterületei bővülnek, újabb települési zöldterületek jönnek létre, a meglévők megújulnak.
- Épített örökségét megőrzi, a védett épületek és műemléki környezetek megőrzése biztosított, a város látképének, látványának megőrzése elsődleges a gazdasági vagy ingatlanfejlesztésekkel szemben, Vác a Dunakanyar Barokk Városa.
- A tájhasználatban a megélhetést és jövedelemtermelést valamint a megőrzést egyaránt lehetővé tevő tájgazdálkodási módok válnak uralkodóvá.
- Természeti környezetét és értékeit megőrző, azt fenntartható módon fejleszti.

Vác jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Vác gazdaságának dinamizálása az újabb gazdasági területek illetve barnamezős beruházások fejlesztésével, az iskolavárosban megvalósuló komplex fejlesztés és az intermodális csomópont megvalósítása feltétlenül településhatáron túlmutató jelentőségű, hiszen a létrejövő új munkahelyek, a javuló városi közszolgáltatások, és az ingázó forgalom számára zökkenőmentes átszállási kapcsolat biztosítása - természetesen a helyi lakosság mellett - a térség több, hagyományosan magas ingázó lakossággal rendelkező települései vonatkozásában is hozzájárulnak a munkaerőpiac bővüléséhez, az ellátórendszer javulásához és a napi munkabajárás távolságának csökkentéséhez.

A gazdaságfejlesztési, közlekedésfejlesztési és turisztikai tárgyú fejlesztési célok megvalósítása akkor lehet eredményes, ha létrejön a térségi önkormányzatok közötti egyetértés és összhang a szükséges beavatkozások tekintetében. A városban tervezett új beruházások, a belvárosrehabilitáció folytatása, az idegenforgalmi fejlesztések a váci várostérség, a Dunakanyar és a közeli nógrádi települések pontszerű fejlesztései számára is biztosítanak rácsatlakozási lehetőséget munkaerőpiaci, turisztikai (szállásadás, helyi látnivalók rendszerbe szervezése és bemutatása, stb.) téren. Vác zászlóshajó szerepet tölt be, mint a térség központja és szervező centruma. A környező településeknek is érdeke, hogy Vác a térségi feladatit minél magasabb színvonalon lássa el.

A város érdeke egy tágabb, a Dunakanyar-beli kapcsolatrendszer erősítése is a Duna jobb partjának idegenforgalmi centrum településeivel is.

Településfejlesztési elvek

- A városfejlesztés során érvényesítendő elvek:
 - **Stratégiai megközelítés** (a versenyképesség növelése, a gazdaság fejlesztése valamint a város lakossága „jóléte” biztosítása prioritásainak érvényesítésére.)

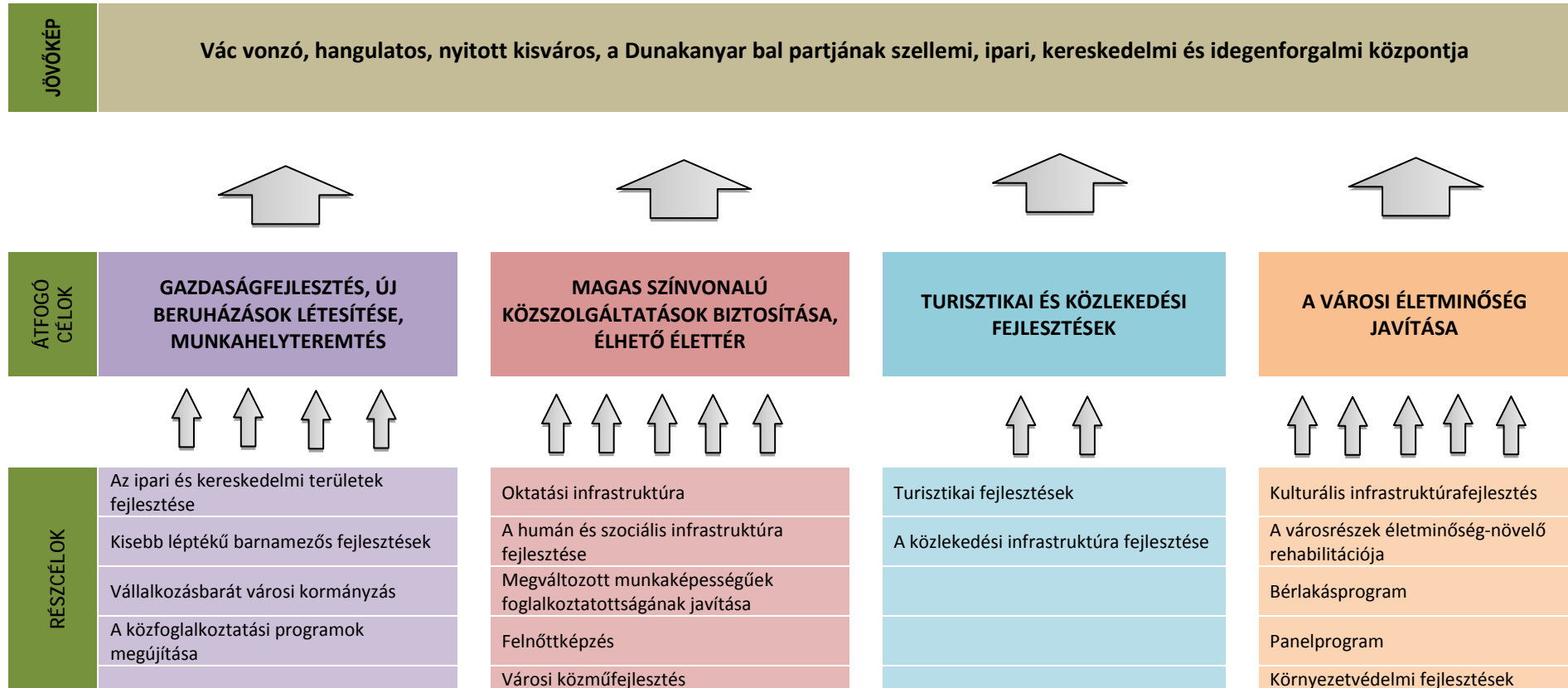
- **Integrált szemlélet** (ágazati beavatkozások helyett és mellett integrált megoldások alkalmazása a fejlesztési célok szolgálatában)
 - **Helyi erőforrásokra való építkezés** (a térségi természeti-, gazdasági és emberi erőforrások sajátosságainak figyelembevétele és fenntartható módon való érvényesítése)
 - **Hatékonyagra való törekvés** (a területi adottságok és a rendelkezésre álló erőforrások jobb kihasználása)
 - **Az értékek megőrzése és fenntartható hasznosítása** (úgy a táji-, természeti mint az épített környezet értékek és a társadalom értékeinek védelme és kihasználása a gazdaság és a helyi társadalom fejlesztése során.)
 - **A társadalmi kohézió szolgálata** (a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása, az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi mobilitás erősítése)
 - **Partnerség** (a feladatok széleskörű társadalmi együttműködéssel történő megvalósítása)
- A városfejlesztés vezérelve a **minőségi fejlődés** biztosítása, a **népessége számára hosszú távon is ideális lakókörnyezetet biztosítani tudó, élhető, központi szerepkörű dunakanyari várossá válás elősegítése.**
 - A város és térsége mindenkorai fejlesztése során törekedni kell az adottságok és lehetőségek optimális kihasználására olyan módon, hogy az ne veszélyeztesse a **lakó funkció kedvező feltételei megőrzésének, javításának** lehetőségét. Továbbá se a táji, természeti környezetminőség és a városkép javításának esélyét, se a helyi társadalom integritásának fenntarthatóságát, ugyanakkor stabil gazdasági alapokat teremtve pénzügyileg is biztosítsa Vác fenntartható fejlesztésének lehetőségét. A településfejlesztésben **biztosítani kell a társadalmi, a gazdasági és az ökológiai fenntarthatóság egyensúlyát, és megfelelő arányait.**
 - **EU 2020 stratégia céljainak érvényesítése** a városfejlesztésben:
 - energiahatékonyság növelése,
 - megújuló energiaforrások arányának növelése,
 - CO2 kibocsátás csökkentése,
 - foglalkoztatás növelése,
 - szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, a felzárkózás lehetősége.A megfogalmazott kohéziós politika 11 tematikus célja:
 1. Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.
 2. Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztése.
 3. Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása.
 4. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban.
 5. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése, kockázat-megelőzés és kezelés.
 6. Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése.
 7. A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása.
 8. A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása.

9. A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc.
10. Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba.
11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás.

- A várossal kapcsolatos fejlesztések minden nemű településfejlesztési, vagy településrendezési projekt esetében vizsgálni szükséges annak idegenforgalomra gyakorolt hatását. Vác gazdasága hosszú távon is az **ipar és logisztika** bázisára épül, de növekvő szerephez kell, hogy jusson az **idegenforgalom** is. Alapelve Vác fejlesztésének e két gazdasági ág közötti helyes arányok megtalálása és megtartása. Lehetőség szerint zöld utat csak egymást nem akadályozó (ellehetetlenítő) fejlesztések kapjanak.
- A fejlesztés elsősorban a váci polgárok, a Vácon működő **hazai és külföldi nagyvállalatok és KKV-k, továbbá az idegenforgalomban tevékenykedő társadalmi szervezetek, intézmények és vállalkozók érdekeit** kell, hogy szolgálja. A városfejlesztés egyaránt járuljon hozzá:
 - a gazdaság dinamizálásához és az eredmények, bevételek 2008-as válság előtti szintre történő visszaállításához,
 - a város sokrétű idegenforgalmi lehetőségeinek programcsomagokká építéséhez és jövedelmező, több lábon álló idegenforgalom kibontakoztatásához,
 - és nem utolsó sorban az itt élők elégedettségének növekedéséhez, ami a tág értelemben vett életminőség javító fejlesztések prioritását jelenti.
- A településfejlesztési koncepció alapvető célja **az itt élők életminőségének javítása** legyen. Az új fejlesztések olyan módon és olyan színvonalon valósuljanak meg, hogy az - lehetőség szerint - ne jelentsen többletterhet a településnek (az Önkormányzatnak), ugyanakkor az Önkormányzat - anyagi lehetőségeihez mérten - vállaljon szerepet bizonyos fejlesztésekben.
- **Megújuló energiaforrások** térnyerésének elősegítése, rendszerek létrehozása.
- A város fejlesztése során fokozottan kell támaszkodni a 2014-20 közötti uniós tervezési ciklus kapcsolódási pontjaira és pályázati lehetőségeire. A **külső források bevonása mellett**, az Önkormányzat településfejlesztési és -rendezési szerződések megkötésével biztosítsa (az Önkormányzat számára többlet ellátási kötelezettséggel járó) új funkciókat létrehozó, vagy a meglévő kapacitásokat bővítő nagyvállalatok, ingatlanfejlesztők **jövőbeni arányos hozzájárulását a városfejlesztéshez** annak érdekében, hogy a kitűzött célok a helyi lakosság terheinek növekedése nélkül valósulhassanak meg. Olyan **szabályzókat, ösztönzőket** kell létrehozni, amelyek kedvező környezetet biztosítanak a fejlődéshez.

Vác átfogó településfejlesztési céljait a hatályban levő legfrissebb országos elveknek, koncepciónak és stratégiának megfelelően fogalmazzuk meg. Ezeket a **Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló 1/2014. (I. 3.) OGY határozat** foglalja össze, illetve írja elő.

A település átfogó fejlesztését szolgáló célok

Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó célok és a részcélok kapcsolata

Fentiek alapján a város átfogó célját a jövőkép határozza meg. A jövőképet és az átfogó célt egyazon szintre emeltük: a jövőkép legyen az az átfogó cél, amelyet elemeire bontva a következő 10-15 évben megvalósíthat a város. Ezek alapján a város hosszú távú jövőképe és átfogó célja:

Vác vonzó, hangulatos, nyitott kisváros, a Dunakanyar bal partjának szellemi, ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi központja.

A városfejlesztés alapelve és alapvető célja a „**Múlt ÉS Fejlődés**” szlogennel írható le, azaz a város XXI. századi fejlődése nem állítható szembe az értékőrzéssel, hisz a fejlődés épp ezeken a történelmi értékeken alapszik.

A fejlődés minden esetben a **minőséget** képviselje. A lakónépesség növekedése is csak abban az esetben cél, ha ezzel összehangoltan a kiszolgáló műszaki illetve humáninfrastruktúra is biztosítja az igényelt kapacitásokat. Ebben az esetben sem cél a népesség drasztikus növekedését támogatni. A városfejlesztési koncepció időtávjában **legfeljebb tíz százalékos mértékű népességnövekedés** támogatandó.

Vác hosszú távú fejlesztése

- az **Élhetőség, stabilitás**
- a **Környezet,**
- a **Társadalom, humánszféra**

hármasság köré szerveződik. Minden városi fejlesztés célja az, hogy Vác **VONZÓ VÁROS** legyen. Vonzó város:

- a befektetők és cégek,
- a letelepedni vágyók, beköltözők,
- az itt élők, a város polgárai és fiataljai,
- a hazai és külföldi látogatók, turisták

számára egyaránt.

A településfejlesztési koncepció célrendszere a 2015-ben elfogadott ITS céljaihoz is kapcsolódik, némileg módosítva azt. A célok tartalmában a településfejlesztési koncepció az ITS időtávján túlmutató, de még a koncepció hatókörébe tartozó fejlesztéseket is beemelt. Az ITS és a településfejlesztési koncepció célrendszere közötti összhangot mindenképpen célunk volt megtartani az egymásra épülések és a hatékonyabb megvalósíthatóság érdekében.

Jelen dokumentumban négy átfogó fejlesztési célt határoz meg, amelyeket további tematikus fejlesztési célokra bontottunk. A négy átfogó fejlesztési cél a következő:

- Gazdaságfejlesztés, új beruházások létesítése, munkahelyteremtés
- Magas színvonalú közszolgáltatások biztosítása, élhető élettér
- Turisztikai és közlekedési fejlesztések
- A városi életminőség javítása

A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Vác város földrajzilag és funkcionálisan tagolt városszerkezete alapvetően igényli az eltérő, városrészi megközelítés alkalmazását. Vác városrészei tükrözik a szerves történelmi fejlődés meghatározottságait és hagyományait, figyelembe veszik a tervezés és a statisztikai adatgyűjtés szempontjait, továbbá megfelelő keretét jelentik a városfejlesztésnek is, biztosítva a fejlesztési akcióterületek integrációját. Az egyes városrészek közül kiemelésre kerülnek a vegyes övezetbe sorolt területek, melyek részletes elemzésére, SWOT elemzésére is sor került a Megalapozó Vizsgálatban. A lakóövezeti városrészek esetében a főbb tendenciák kerültek bemutatásra.

Vác városa **8 fő városrészből** áll (Alsóváros, Belváros, Kisvác, Deákvár, Derecske, Márialiget, Sejce és Václiget), melyek egyes jellemzőik alapján még tovább bonthatók kisebb területi egységekre is. A statisztikai adatok is a kisebb egységekre vonatkozó részletes bontásban állnak rendelkezésre, melyek alapján 19 városrész különíthető el a város beépítésre szánt területén belül:

- 1. Alsóváros védett területe, 2. Alsóváros-Burgundia, 3. Alsóváros nem védett területe
- 4. Belváros
- 5. Kisvác-Buki és Kisvác-Kőhíd, 6. Kisvác-Iskolaváros, 7. Kisvác-Limbus, 8. Kisvác további védett területe, 9. Kisvác további nem védett területe
- 10. Deákvár-Téglaház és Deákvár-Szentmihály, 11. Deákvár-Altány, Deákvár-Papvölgy és Deákvár-Bácska, 12. Deákvár-Törökhegy, 13. Deákvár belső területei, 14. Deákvár-Kertváros, 15. Deákvár déli része
- 16. Derecske
- 17. Márialiget
- 18. Sejce (Kissejce külterület)
- 19. Václiget

Az egyes városrészek specifikus fejlesztési céljait a 2015-ben elkészült és elfogadott ITS határozta meg. A városrészek - ITS-ben meghatározott - fejlesztési céljai:

Alsóváros fejlesztési céljai

Alsóváros városrész célja, hogy olyan élhető környezetet teremtsen az egész városrészben, amely alkalmassá teszi a lakosság szám szinten tartására, esetleg növelésére. A cél tehát olyan lakótelep rehabilitáció, amely javítja a közlekedési és parkolási problémákat, valamint növeli a zöldfelületek mennyiségét és minőségét. Szintén rövid távon megvalósítandó cél a Duna-park revitalizációja, amellyel a város újabb vonzerővel gazdagodik. Alsóváros központja a Földvár tér és környéke jelenleg pusztán közlekedési csomópont. A terület rendezése után hosszabb távon alközponttá válhat, melynek egyik fontos eleme a közlekedési csomópont körforgalommal alakítása, mely a terület zöldfelületének növekedését eredményezi.

Az egykor a vasút mellé települt Forte gyár megszűnt. Hosszabb távon cél barnamezős beruházások keretein belül lakásépítési területként történő hasznosítása. Fontos szempont a Gombás patak rehabilitációja, valamint az ipari gyűjtőút átvezetése a területen.

A Művelődési ház felújítása és környezetének rendezése keretében cél az épület komplex felújítása hőszigeteléssel, szociális blokkokkal, lift építéssel és parkoló kialakításával. Jelenleg magas fenntartási költségek, és elavult külső és belső jellemzi az épületet. Nagy problémát jelent a parkolás rendezvények idején.

A Földvár téri lakótelep épületei közötti tömbbelső jelenleg aszfaltozott, illetve beton burkolatú "dühöngő". Cél a terület zöldfelületeinek növelése hosszabb távon.

Belváros fejlesztési céljai

A Belváros célja, hogy olyan közigazgatási és közösségi központ legyen, amely minden váci számára élhető városközpontot, kulturális és rekreációs teret és eseményeket jelent. A Főutca - Főtér program három üteméből az első kettő megvalósult. További feladat az ITS időtávján belül, annak első felében a sétálóutca Vasútállomásig történő kialakítása. Hosszabb távon cél a középkori pincerendszer egyes elemei közötti összeköttetés kialakítása. A pincék összekapcsolásával egy olyan bejárható föld alatti rendszer alakulna ki, mely különlegességével növelné a város idegenforgalmát. Egyenkénti használatuk is nagy vonzerővel bír, amire jó példa a már működő Memento Mori kiállítás a Főtér alatti egyik kőpincében.

Hosszabb távon cél egy nívós szálloda létesítése. A volt rendőrség műemléki épületének hasznosítása a mellette lévő stranddal közvetlen kapcsolatot biztosítva. A volt rendőrségi épület egyelőre használaton kívül van. Az elképzelések szerint a város idegenforgalmi szolgáltatásainak bővítéséppen szükséges egy magas minőségű szálloda építése. A városban nincs elég jó minőségű szálláshely, ezért a városnak is sokat jelentene egy szép szálloda. A fürdő felé közvetlen átjárása emelné a kényelmét.

Hasonló cél egy szállodahajó elhelyezése a Duna-part középső részén. A Börtön alatti Duna-parton van erre a célra kijelölt hely. Az ún. kikötői negyed további fejlesztéseket jelenthet a Duna-part ezen szakaszán. Egy szállodahajó elhelyezése növelné a város különleges vonzerejét. Ebbe a fejlesztési programba illeszkedik egy jachtkikötő létesítése a Duna-part Börtön alatti részén.

Az ITS-ben tervezett szociális infrastruktúra fejlesztéssel összhangban a Fogyatékosok Bentlakásos Intézménye létrehozása cél hosszabb távon. Szükség lenne egy olyan intézményre a körzetben, ahol nemcsak napközbeni ellátásra van lehetőség. Ez megoldást jelentene a családok hétköznapjaira illetve a távolabb élők ellátására. Meglévő épület átalakításával vagy egy speciálisan erre a célra kialakított új épület megvalósításával.

Kisvác fejlesztési céljai

A városrész célja, olyan települési alközpont kialakítása, amellyel a városrészben élők számára új közösségi helyet, fejlődő gazdasági életet és javuló városrész képet eredményez. Hosszabb távon a Duna-part Kisváci szakaszán szabad strand kiépítése a cél. Az előírásoknak megfelelően kabinokkal és tusolókkal. Fontos szempont, hogy a hajózási útvonal közel van, továbbá hirtelen mélyül a fenék. Az eredeti lapályos helyzetet kellene visszaállítani.

Duna-parti városról lévén szó mindig is nagy jelentőséggel bírt és bír a város és a víz minél szervezettebb kapcsolata. A sportok terén Vác mindig élen járt, jelenleg a Nemzet Sportvárosa címet is viseli. A város célul tűzte ki, hogy - az eddig meglehetősen mostoha körülmények között sportolókat segítve – fejleszti a sportterületeket (versenyuszoda) és felépít egy vízisportközpontot. Itt helyet kapnának az evezősök, a kajakosok és a kenusok. Ezen túl a terület adottságai lehetővé teszik a csónakok bértárolását. A terület további lehetőséget tud biztosítani a csónakkölcsönzésre, mely jól kiegészíti a kerékpározásra alapozó turisztikai fejlesztéseket, hiszen a vízisportközpont a Dunakanyar bal partján futó Eurovelo regionális kerékpárút mellett épül fel. A vízisportközpont illeszkedik az ökoturisztikai fejlesztési elképzelésekhez. A projektbe szoft elemek beépítése is szükséges, így pl. az aktív ökoturisztikai városimázs javítása.

Hosszú távon a volt Híradás területének lakó, vegyes és gazdasági területté történő átalakítása kereskedelmi szolgáltató funkciók elhelyezésével.

Deákvár fejlesztési célja

A városrész célja, olyan települési alközpont kialakítása, amellyel a városrészben élők számára – megtartva a családi közösséget - új közösségi helyet, fejlődő gazdasági életet és javuló városrész képet eredményez, továbbá a lakó funkció erősítése. Cél a terjeszkedő lakóterületek ellátása a szükséges közművekkel (közüemi csatornahálózat, úthálózat). Hosszabb távon cél a volt középvárosi temetőből kegyeleti park kialakítása. Olyan fejlesztés, mely magába foglalja a temető rendbe tételét, megfelelő kerítéssel, bejárással, parkolóval, közevilágítás kiépítésével. Cél továbbá a Kórház környékének rendezése, az állandósuló parkolási problémák megoldása.

Derecske fejlesztési célja

A városrész olyan rekreációs övezet kialakítását tervezi rövid távon, amellyel az egész város számára vonzerőt jelent. Másik fejlesztési célja a terület infrastruktúrával való minél teljesebb ellátása. A Liget, mint közkedvelt kirándulóhely megújítása részben megvalósult, tanösvény létesült, a horgásztó fejlesztése továbbra is feladat. A KSH által Vácon kimutatott szegregátumok egyike ebben a városrészben található. A felszámolásához szükséges feladatokat az antiszegregációs terv tartalmazza.

Márialiget fejlesztési célja

A városrész célja, hogy a jelenlegi lakosság számát megtartsa és minél több szolgáltatást biztosítson a lakosai számára, illetve Vác déli, délkeleti része bekapcsolódjon a városi gazdaság körforgásába. Ezen cél elérésének egyik eszköze a közösségi infrastruktúra fejlesztése.

Sejce fejlesztési célja

A városrész célja, hogy a jelenlegi lakosság számát megtartsa és minél több szolgáltatást biztosítson a lakosai számára.

Az alábbi táblázat szemlélteti az egyes városrészi célok és a településfejlesztési koncepció céljai közötti összefüggéseket, amelyből az is kiolvasható, hogy mely koncepcionális városi célok mely városrészekben valósulnak meg elsősorban.

A településfejlesztési koncepció céljai és a területi célok (városrészek céljai) közti kapcsolat

	GAZDASÁGFEJLESZTÉS, ÚJ BERUHÁZÁSOK LÉTESÍTÉSE, MUNKAHELYTEREMTÉS	MAGAS SZÍNVONALÚ KÖZSZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA, ÉLHETŐ ÉLETTÉR	TURISZTIKAI ÉS KÖZLEKEDÉSI FEJLESZTÉSEK	A VÁROSI ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA
	<ul style="list-style-type: none"> - Az ipari és kereskedelmi területek fejlesztése - Kisebb léptékű barnamezős fejlesztések - Vállalkozásbarát városi kormányzás - A közfoglalkoztatási programok megújítása 	<ul style="list-style-type: none"> - Oktatási infrastruktúra - A humán és szociális infrastruktúra fejlesztése - Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatottságának javítása - Felnőttképzés - Városi közműfejlesztés 	<ul style="list-style-type: none"> - Turisztikai fejlesztések - A közlekedési infrastruktúra fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulturális infrastruktúrafejlesztés - A városrészek életminőség-növelő rehabilitációja - Bérletprogram - Panelprogram - Környezetvédelmi fejlesztések
Alsóváros	xxx	xxx	xxx	xxx
Belváros	xx	xxx	xxx	xxx
Kisvác	xx	xxx	xx	xxx
Deákvár	0	xx	xx	xxx
Derecske	xxx	xx	xx	xx
Márialiget	xx	xx	xx	xx
Sejce	0	xx	xx	xx

xxx - fokozottan érvényesíthető cél

xx - általánosan érvényesíthető cél

0 - kevésbé vagy nem érvényesíthető cél

A fejlesztési célok tartalma

GAZDASÁGFEJLESZTÉS, ÚJ BERUHÁZÁSOK LÉTESÍTÉSE, MUNKAHELYTEREMTÉS

Vác térségébe a rendszerváltás óta jelentős mértékű külföldi működő tőke érkezett, amely döntően átformálta a város gazdasági szerkezetét. A város földrajzi fekvésének és ipari múltjának következményeként jelenleg is a Dunakanyar egyik ipari centruma, de természetesen további fejlődési lehetőségei vannak - részben a meglévő, részben az újonnan betelepülő vállalkozásokra alapozva. A 2008-as gazdasági válság érzékenyen érintette Vác gazdasági szereplőinek egy részét is. Számos vállalkozás vonult ki a városból, ami a helyi iparüzési adóbevételek több százmillió forinttal csökkenését okozta, ez pedig más, önkormányzati finanszírozású szegmensekben is érezhető kedvezőtlen hatását. Vác vonzereje a gazdasági szereplők számára továbbra is a jó infrastruktúra és közlekedési helyzet, Budapest közelsége, és a humánerőforrás. A város jövőjének alapja a településfejlesztési koncepció időtávjában a stabil és dinamikus gazdaság. Alapvető cél a jelenlegi vállalkozások piaci pozícióinak erősítése, új vállalkozások letelepítése, és az önkormányzati bevételek növelése. Fenti célkitűzés a város gazdaságfejlesztés terén elérni kívánt céljait foglalja össze.

Az ipari és kereskedelmi területek fejlesztése

Az 1990-es években döntően átalakult a város gazdasági szerkezete, vállalatok és munkahelyek szűntek meg és alakultak át. A 2008-as gazdasági válság szintén megváltoztatta a gazdasági keretfeltételeket, amit máig nem hevert ki a város.

A meglévő vállalkozások fejlődési lehetőségeinek biztosítása és új vállalkozások városba vonzása átfogó célja a városnak, amely a 2014-2020-as időszakra szóló ITS-ben is több kulcsprojektet ötvöz. Az ipari és kereskedelmi területek fejlesztése rész cél átfogja a nagyobb léptékű kereskedelmi és iparterületek fejlesztését a városban.

A váci ipari és kereskedelmi infrastruktúra fejlesztésének fontos elemei a Déli iparterület és a Deákvári Iparterület. A város déli részén kialakult egy gazdasági központ, ahol helyet kapott a kereskedelem, valamint az iparral illetve a logisztikával foglalkozó létesítmények is a Toperini Ipari Parkhoz kapcsolódóan. Cél a területfelhasználási egységeken belül a megfelelő telkek szabályozása.

A fejlesztés következő eleme a C-telep és környéke a város északi részén. Ez egy barnamezős beruházás, melynek célja egy korszerű logisztikai központ illetve raktárbázis létesítése, a Duna menti fejlesztésekkel összehangolva. Jelenleg raktárak és kereskedelmi és szolgáltató funkciójú épületek vannak a területen, viszont az M2 továbbépítése és annak a város északi részén levő csomópontja új fejlesztési lehetőségeket ad a következő tervidőszakban.

Az infrastruktúra-fejlesztés további eleme az állat- és kirakodóvásártér új helyén történő megvalósítása. Új helyre költöztetése vált szükségessé, hiszen jelenleg lakóterület közelében található. A jelenlegi helyét rekreációs, sport jellegű területté lehetne fejleszteni.

Kisebb léptékű barnamezős fejlesztések

Vác számottevő kisebb léptékű barnamezős területekkel rendelkezik, amelyek hasznosítása jelentős gazdasági és társadalmi haszonnal jár, ezért e területek rehabilitációja és a jelenlegi városszövetbe való integrálása a város fontos célkitűzései közé tartozik. A megvalósulás a megújító városfejlesztéshez és a gazdasági növekedéshez fog hozzájárulni. Eredményként a barnamezős területeken elsősorban közösségi, kisebb részt lakáscélú fejlesztések fognak megvalósulni, melyből közvetlenül az egész lakosság profitálhat. Ez az égető lakáshiányt is enyhíti.

Ilyen területek a volt Híradó laktanya, a volt Híradás területe, a volt Vágóhid területe, a volt Forte-Masterpiece rehabilitációja. Az érintett területek közül a Tesco tulajdonába került egykori Vágóhidat lebontották, jelenleg árulják a területet. A Laktanya területének rendezési célja a terület szerves kapcsolatának megteremtése a várossal, egyben az északi városrész rendezési terv szerinti közlekedésének megvalósítása lesz. A terület jó adottságokkal rendelkezik (közel ötven épület található a területen, értékesnek mondható a növényállomány, mindez jó településszerkezeti adottságok mellett). A fejlesztési cél komplex szociális-kulturális-szolgáltató központ létrehozása. A többi területen lakáscélú fejlesztés kívánatos, amely magántőke részvételével valósulhat meg.

Vác, mint kereskedelmi központ koncepciójával összhangban és tradicionális szempontok figyelembe vétele miatt szükséges új vásártér megvalósítása. A jelenlegi vásártér területén állat és kirakodó vásár működik, ezt azonban a rendezési terv megszünteti, mivel a sűrűn lakott terület közelében lévő funkció zavarja a lakók nyugalma. A területből pihenőpark létesítése tervezett. A terület fontos fejlesztési eleme a külön szintű vasúti-közúti kapcsolat megvalósítása.

Vállalkozásbarát városi kormányzás

A beruházásbarát város céljaként fontos eleme, hogy a városi intézkedések is megújuljanak az új kihívásoknak megfelelően. Meg kell teremteni az intézményi feltételét és szervezeti működés módját annak, hogy a városvezetés és a városban levő vállalatok (beleértve a nagyvállalatokat és a kis- és közepes vállalkozásokat) között folyamatos párbeszéd lehessen a gazdaságfejlesztési és várospolitikai irányokról. Ez olyan új innovatív működési forma kialakítását jelentené, amilyen jelenleg is működik az Önkormányzatnál Stratégiai Munkacsoport néven, egy ahhoz hasonló, de tisztán gazdasági fókuszú párbeszédre van szükség a városban meghatározó gazdasági szereplők és az önkormányzat között. A célkitűzés része emellett a városmarketing gazdaságfejlesztési lábának a megújítása, többek között a polgármesteri hivatal által működtetett ingatlankezelő központ létrehozása a kijelölhető gazdaságilag hasznosítható fejlesztési területekről.

A működő vállalkozások védelme: A városban működő vállalkozások számára a kiszámítható gazdasági környezet megteremtése mellett fontos, hogy tevékenységükhöz, helyi jelenlétükhöz segítséget kapjanak. Ennek eszköze lehet a lokálpatriotizmus és különböző stratégiai együttműködések promotálása (szponzorációval, megbízásokkal stb.) a városi gazdaság egyes szereplői között. Emellett a vállalkozások minősítése, mint minőségbiztosítási eszköz is hozzájárulhat a helyi cégek védelméhez.

Együttműködési lehetőségek fejlesztése a gazdasági szereplők és az önkormányzat (+ civilek, állami intézmények stb.) között: Az önkormányzat és a városi gazdaság szereplői között a progresszív működéshez szükséges az együttműködés. Ez rendszeres kapcsolattartás, tájékoztatás, információk megosztásával és rugalmas ügyintézésrel biztosítható. Emellett fontos az együttműködés elősegítése a gazdasági társaságok működéséhez, fejlődéséhez kellő infrastruktúra és szolgáltatások biztosításában, illetve a szükséges erőforrások, a szakképzett munkaerő és a munkaerő utánpótlás biztosításában.

A közfoglalkoztatási programok megújítása

A közmunkaprogramok évek óta segítik a város munkanélküli lakossága egy részének jövedelemhez jutását. Ebben a gyakorlatban előrelépést jelentene a képzettségük és alkalmasságuk miatt hosszú távon is betanított és a segédmunkásként munkát vállalók munkavállalási lehetőségeinek bővítése a város és a térség sajátosságai figyelembevételével. Cél az oktatási intézményekben a felnőtt oktatási és képzési lehetőség bővítése a munkaerőpiac igényeihez igazodva.

MAGAS SZÍNVONALÚ KÖZZSZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA, ÉLHETŐ ÉLETTÉR

Vác városa kifejezetten a lakosaira vonatkozó elképzeléseit a humán erőforrás fejlesztésének célkitűzésével valósítja meg. E célkitűzés társadalmi és kulturális, valamint gazdasági területen is jelentős hatással fog járni. Cél elsősorban az oktatás-képzés infrastrukturális hátterének (épületállomány műszaki állapota, kapacitások, üzemeltetés) feladatainak meghatározása, mivel az oktatás szakmai része, a képzési programok kikerültek a városi hatáskörből (bár a legfrissebb hírek szerint ezen a téren országos elképzelések szintjén ismét változás lehetséges). A humánerőforrás-fejlesztés legfontosabb gazdasági vetülete a foglalkoztatási szint emelése. Ezzel együtt a humánerőforrás-fejlesztés új munkalehetőségek megjelenéséhez is hozzájárulhat, az újonnan létrejövő munkahelyek változatos elvárásainak megfelelő munkaerő biztosításával.

Az infrastruktúrafejlesztésnek komoly gazdasági hatásai vannak, az infrastrukturális ellátottság szintje egy ország, illetve egy város gazdasági fejlettségének fontos mutatója. Lényeges szempont e téren továbbá az, hogy az infrastrukturális ellátás fejlesztése nagymértékben javíthatja a helyi lakosság életminőségét. Vác városi infrastruktúrafejlesztési célkitűzései a szokásosnak mondható közműfejlesztési és közlekedést érintő munkálatoktól az információs társadalomfejlesztési, e-kormányzási projektekig terjednek.

Oktatási infrastruktúra

Az oktatási infrastruktúra fejlesztésének terve az alapja annak az elképzelésnek, hogy Vácnak a már meglévő jelentős alapokról indulva meg kell erősítenie diákvárosi funkcióját. Ez mindenekelőtt a város alapfokú és középfokú központ jellegének infrastrukturális erősítését jelenti. Az oktatási infrastruktúra fejlesztésének megvalósítása az oktatás infrastrukturális feltételei mellett biztosítani fogja a megfelelő iskolai környezetet a városban tanuló diákoknak, akik a célkitűzés közvetlenül érintett célcsoportja, hiszen a város alap- és középfokú intézményeiben megközelítőleg 8500 diák tanul. A cél megvalósulásához szükség lesz a város „iskolaváros programjának” teljes kivitelezésére a sportlétesítményekig bezárólag.

A városfejlesztési koncepció időtávjának első felében (a 2014-2020 közötti tervezési ciklusban) cél az oktatás-nevelés városi intézményeinek energiahatékonyság-növelő fejlesztése, a megújuló energiaforrások részarányának növelése.

Az oktatási rendszert illetően alapvető fontosságú az oktatás és a gazdaság kapcsolatának erősítése. Az oktatás és képzés rendszerének biztosítani kell a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzettség, tudás és készségek megszerzését. Képzési programok illetve együttműködések kialakítása szükséges, amely a piaci igényeknek megfelelő minőségű és mennyiségű humánerőforrás rendelkezésre állását biztosítja a meglévő, vagy letelepedni szándékozó vállalkozások számára. Bár a város a megyén belül kifejezetten jó szakképzési intézményekkel rendelkezik, a műszaki és informatikai képzés közép- és felsőfokú biztosítása alapot teremthet az informatikai és műszaki vállalatok megtelepítéséhez. Ezen tevékenységeket a középfokú és felsőfokú oktatási intézményeivel Vác városa már ma is ki tudja szolgálni, ám a képzés nem teljes körű. Megvalósítandó cél még a megfelelő alapfokú diplomát (BSc vagy BA) adó képzések elindítása a város oktatási intézményeiben.

Duális képzési programok beindítása szükséges, együttműködésben a cégekkel, vállalkozásokkal és oktatási, szakképző intézményekkel.

Az oktatás fejlesztési céljai összeesengenek Vác hosszú távú gazdasági terveivel, miszerint a város elsősorban tudásalapú iparágakra kívánja alapozni a gazdaságát. E cél megvalósítása gazdasági eredményei mellett hozzá fog járulni a város szellemi központ jellegének megőrzéséhez és fejlesztéséhez, lehetővé teszi a színvonalas kulturális életet, közvetve pedig biztosítani fogja az optimális foglalkoztatottságot, amely hosszú távon a kisvárosban növeli a jólétet.

A humán és szociális infrastruktúra fejlesztése

Fontos célkitűzés a biztonságos, jó közérzetet nyújtó város megteremtése a polgárok számára, ahol a humán és szociális infrastruktúra magas komfortérzetet biztosít. A humán és szociális infrastruktúra magas szintű biztosítása nélkülözhetetlen a vonzó, jóléti kisváros megvalósításához.

Az egészségügyi alapellátó intézmények többsége amortizálódott, sok esetben a minimálkövetelményeknek éppen megfelelő infrastrukturális szinten állnak. 2014-ben két rendelőintézet felújításra került és akadálymentesítése megtörtént. A következő években összehangolt és átfogó projektként az alapellátást nyújtó rendelők felújítása kiemelt feladat. A további intézményfejlesztési projektek közé sorolható a bölcsődék és fogyatékosok intézményének korszerűsítése, az idősek otthona és klubjainak fejlesztése, az éjjeli menedékhely kialakítása, a hajléktalanok átmeneti szállójának és nappali melegedőjének fejlesztése, a fogyatékkal élők integrált ellátásának megvalósítása (napközi otthon, bentlakásos intézmény, szoft elemek), családok átmeneti otthonának létrehozása. Cél létrehozni a Családok Átmeneti Otthonát, amely a városban nem található. Teljes lenne a kihasználtsága és több család számára jelentene ideiglenes és megnyugtató megoldást. Egy meglévő épület átalakításával létre lehetne hozni.

Az egészségvédelem, egészségmegőrzés területén emellett - a művelődési központ, az egészségügyi intézmények, a családsegítő stb. háttérével - olyan szoft, primer prevenció, egészségmegőrző, ifjúságvédelmi és drogmegelőző integrált projektet tervez a város, amely mintaértékű lehet más hasonló méretű városok számára is. A beavatkozást a Szociális Szolgáltatások Házának fejlesztése egészíti ki.

A humán és a szociális infrastruktúra fejlesztéséhez besorolt feladat továbbá a temető rendbetétele a ravatalozó korszerűsítésével, a megfelelő kerítés, bejárat, parkoló, közvilágítás, urnafal építésével. Az Alsóvárosi temető fejlesztése szintén ebbe a célkitűzésbe sorolható beavatkozás.

Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatottságának javítása

A humán erőforrás fejlesztésének és a foglalkoztatási szint emelésének másik módja a munkanélküliek és az inaktív népesség munkaerőpiacra való visszatérésének lehetővé tétele, főleg a munkahelyteremtés eszközével. Az elképzeléshez kapcsolódó kiemelt feladat lesz egy foglalkoztatóhely, illetve szálláshelyek (ún. Esély ház) létesítése a megváltozott munkaképességűek számára. A társadalmi-gazdasági helyzetből fakadó hátrányok leküzdésének segítségével, vagyis az esélykülönbségek csökkentésével a humán erőforrás-fejlesztés e módja elősegíti a társadalmi beilleszkedést is. Ez a tevékenység megint csak az optimális foglalkoztatottság irányába mutat.

Felnőttképzés

A rohamosan változó gazdaság folyton módosuló szükségletei megkövetelik az egész életen átívelő képzést. A humán erőforrás-fejlesztés területén ez a szakmai és konferencia alapú képzések, az intézményes kereteken kívüli, kompetencia alapú fejlesztő folyamatok szükségességét jelenti. Ez a stratégia hosszú távon ugyancsak optimális foglalkoztatottságot fog eredményezni és növeli az életminőséget. Folyamatban van a „Digitális Nemzet Fejlesztési Program” megvalósítása, amelyhez a kapcsolódási pontokat meg kell találnia a városnak.

Városi közműfejlesztés

Vác hosszú távú célja egy megújító városfejlesztés folyamatos megvalósítása, ugyanis a város infrastrukturális fejlettségének egyik meghatározó tényezője a lakásállomány közműves felszereltsége, amely alapvetően megmutatja a lakóhelyek komfortfokozatát.

Ennek a célnak a megvalósítása magában foglalja a sok tekintetben hiányos közművek fejlesztését, valamint infrastrukturális koncepció készítését, amely a 2020-ig tartó hazai és európai uniós forráselosztási prioritásokra is tekintettel növeli a megújuló energiatípusok felhasználását, és energetikai fejlesztések, energiatékonyságot növelő beruházások valósulnak meg a város intézményeiben.

Új szempontként jelenik meg a cégek, ipari vállalkozások esetében is növelni a megújuló energiaforrások részarányát

A szintén ebben a pontban elhelyezett árvízvédelmi koncepció alapja az a meglátás, hogy ha Vácott lenne egy olyan árvízvédelmi mű, amely megvédené a város lakott részeit az elöntéstől, akkor nem kellene évente tetemes összegeket költeni az ideiglenes védekezésre. Szükséges tehát egy városi védmű kiépítése.

TURISZTIKAI ÉS KÖZLEKEDÉSI FEJLESZTÉSEK

Vác turisztikai és közlekedési fejlesztéseit egy célban vontuk össze, hiszen számos kapcsolódási ponttal rendelkeznek. Ez az a terület, ahol a többi céllal összevetve hangsúlyosabban jelenik meg a város térségi-regionális szerepkörének, helyzetének a megerősítése.

Turisztikai fejlesztések

Kevés olyan város van az országban amely ennyire összetett kínálattal rendelkezik az idegenforgalom terén mint Vác. A fő probléma, hogy a lehetőségek kihasználása ma még korántsem mondható teljes körűnek.

A turisztikai fejlesztések a város gazdaságfejlesztéséhez kapcsolódnak. Az idegenforgalom növekedése a város munkaerőpiacát is dinamizálja, hiszen a turizmus munkahelyteremtő is. Emellett adóbevételeket is generál, amit a város egyéb fejlesztésekre fordíthat. A turisztikai fejlesztések három iránya:

- az épített környezetre alapozó kulturális turizmus,
- a természeti értékekre alapozó aktív, családi turizmus
- és az infrastrukturális fejlesztések.

A város Dunapartja az elmúlt években látványos és minőségi fejlődésen ment keresztül. megújult a parti sétány, gondozott zöldfelület alakult ki kiülőkkel. Cél a Dunapart megújításának folytatása. A váci Duna-part elhanyagolt területének rendezése és az ITS Duna park projektcsomagja az egyik legfontosabb megvalósítandó turisztikai fejlesztés. Ez egyrészt a terület szerves kapcsolatának megteremtése a Duna-Ipoly Nemzeti Parkkal, másrészt olyan közparki (és rekreációs) funkciók biztosítása, melyek révén a városi zöldfelületek jelentősen növekednek. Vác a térség természeti-turisztikai vonzerejének növeléséhez egy vízisportközpont létrehozásával járul hozzá, melyben helyet kapnak majd az evezősök, a kajakosok és a kenusok. A terület adottságaira alapozva ki kell majd alakítani az bércecsónaktárolás lehetőségét, tekintettel az igen nagy számban a váci polgárok által otthon tartott csónakokra. Végezetül a terület további lehetőséget fog biztosítani a csónakkölcsönzésre, mely jól kiegészíti a kerékpározást, hiszen a vízisportközpont a Dunakanyar bal parti regionális kerékpárút mellett épül fel. Így alakulhat ki a B+B rendszer.

A dunakanyari turizmus szempontjából fontos fejlesztés még a szabadstrand és egy kemping előírás szerű kialakítása. Ehhez a turisztikai célkitűzéshez kapcsolódik a meglévő Duna-parti korzó továbbvezetése és szebb, korszerűbb utcabútorokkal való felszerelése a város teljes szakaszán.

A turisztikai célkitűzés további kiemelt feladata a kikötő létesítés Vácott, amely a Dunakanyar déli kapuvárosában nélkülözhetetlen létesítmény. A kikötők fejlesztésének legfontosabb eleme a DDC új

kikötője lesz, amely valószínűleg egy északi logisztikai centrum közelében kerül majd kialakításra (a vízi, a közúti, a vasúti szállítási útvonalak közelsége miatt). További tervezés alatt áll még egy szállodahajó kikötő és egy jachtkikötő is.

Cél a nemzetközi kirándulójárok által szállított hajónként több száz, vagy akár ezer látogató számára szervezett programcsomag összeállítása, melynek eredményeként a börtön alatti partszakaszon kikötő hajók külföldi vendégei jobban megismerik a várost, programokon vesznek részt, és költenek a városban.

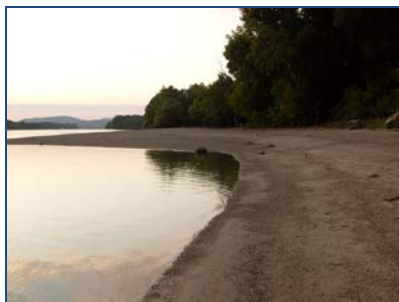

A város idegenforgalmi szolgáltatásainak bővítéseképpen szálloda építése javasolt a volt rendőrség épületében. A szálloda szolgáltatásai a tervek szerint összekapcsolhatóak lesznek a fürdő szolgáltatásaival.

Jelenleg is folynak a feltárások az egykori városfal közelében, ahol Géza Király állítólagos sírját és a teljes leletanyagot lehetne a munkálatok befejeztével bemutatni, ami Vác új idegenforgalmi vonzerejét jelentheti.

Számos turistacsalogató kisebb léptékű fejlesztést kellene megvalósítani a városban, nagyrészüket vállalkozói alapon, de az önkormányzat nyújtson érdemi segítséget azoknak a vállalkozóknak akik az idegenforgalom fellendítéséhez hozzájárulnak. Ilyen kisebb léptékű, újszerű és egyben hiánypótló fejlesztések lehetnek:

- A Dunapartot reklámozni és azt, hogy Vác egy dunaparti, sőt dunakanyari város, ezzel vonzóvá tenni turisták számára. Természeti, táji vonzerő szempontjából a Duna, mint fő attrakció mellett itt van a Naszály turistaútjaival, kilátópontjaival, horgásztavak, kerékpárutak, ezek megismertetése is szükséges és nem csak a helyiekkel.
- Kisebb sétahajó (bárka) ami csak a Váci Duna szakaszon közlekedne Vác egyik végétől a másik végéig, belvárosi indulással. Ez egy kiváló vasárnap délutáni rövid családi program is, de azon turisták számára is vonzó, akik nem akarnak egész napos Budapesti, Esztergomi séthajózást igénybe venni. Viszont be lehet mutatni Vác arcát, látképét a Dunáról.
- Vácon kedveltek a Duna-parti szabadstrandok, fürdőhelyek, amelyeket jó idő alkalmával több százan keresnek fel naponta. Ezek alapinfrastruktúráját érdemes lenne minimálisan megfejleszteni (hulladék tárolók, mobil wc-k) a komfortosság növelése és a gyönyörű vízparti helyek elszemetelődése megakadályozására.

- Megmutatni, hogy Vác volt az első vasútvonal végállomása, innen indult először vonat Budapestre, egy kisebb vasúti múzeum, kiállítóhely berendezése
- Vác fontos barokk város, tele történelemmel, erre építve lovas hintós városnézés beindítása mint régen (sokan nem is tudják, hogy Mária Terézia tiszteletére építették a diadalívet Vácon, olyan gyorsan rövid idő alatt építették, hogy az uralkodó nem mert alatta átmenni, most épp azért kellene vinni alá korhű lovas hintóban a turistákat).
- A Váci Dómot is jobban kellene reklámozni, mert van aki azt sem tudja, hogy Vácon van ilyen, pedig országos jelentőségű épület és egyházi helyszín.
- A Ligetben kialakított tanösvényhez hasonlóan bemutatásra érdemes a kisváci Duna parti szabadstrandot kísérő ártéri erdő vizes élőhelyei, élővilága, formavilága. Nyári időszakban rengeteg a látogatója van a területnek, elsősorban fürdőzők. Célszerű lenne megismertetni, bemutatni a területet.

- Fontos, hogy a vendég, turista tudjon enni-inni több helyen, sok a hátizsákos turista is, akinek az alacsonyabb árfekvésű, de hangulatos vendéglátásra van igénye. Nyáron fontos lenne, hogy lehessen limonádét, frissen facsart gyümölcslevet, lángost, sült halat, tipikus magyar utcai csemegéket enni a Duna parton és a Főtéren utcai árusoktól, ahogyan az minden szomszédos jóval kisebb településen is működik. Halászlét is jó lenne több helyen árusítani egy híres Duna parti városban.
- A váci uszoda és strandfürdő bővítése, fejlesztése szükséges, egy wellness részleggel (szaunák, pezsgőfürdő, stb.), amely egy ekkora város esetében mind az itt élők számára hiánypótló, mind a turista szezon meghosszabbító lehetőség is egyben.
- Különleges szolgáltatás lehet, hogy a Váci lakosok és a vendégek lássak Vácot fentről. Sárkányrepülő vagy kisrepülő sétarepülések a város és környéke páratlan látképének bemutatására. Alkalmanként az önkormányzat kedvezményt biztosíthatna a helyieknek.

Összességében a turisztikai fejlesztések összhangban vannak a Vác és környéke TDM Nonprofit Kft. és a Tourinform Vác által készített turisztikai fejlesztési tervvel, amely rövid távon a pár napos belföldi turisták megnyerésére törekszik - hosszú távon viszont a Dunakanyar márkanév fejlesztéséhez járul hozzá.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése

A közlekedés fejlesztésében napjainkban és megvalósítási idejét tekintve hosszú távon is megkerülhetetlen cél az ország nemzetközi összeköttetésének, valamint a régiók egymás közötti kapcsolatainak fejlesztése, a környezetkímélő és az elővárosi közösségi közlekedési módok támogatása. Vác központi szerepéből adódóan is elengedhetetlen a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, így a város a Közép-magyarországi régió szellemi, kereskedelmi és idegenforgalmi központjává nőhet és ezáltal javíthatja vonzerejét a térségben.

A Váchoz kapcsolódó regionális közlekedés fejlesztése mindenképp Vác és Gödöllő közlekedési kapcsolatának fejlesztését jelenti, ez a kapcsolat nélkülözhetetlen a város és a térség fejlődése szempontjából. Vác és Gödöllő között a jelenlegi útvonal felújítása megtörtént, mostani állapotában már nem képes az agglomeráció északi területén a jelentős nagyságú forgalom lebonyolítására. A Vác-Gödöllő új út (2104) kialakítása illeszkedni fog az agglomeráció gyűrű irányú rendszerei kiépítésének sorába, kapcsolatot teremtve az M3 és az M2 között. A 2104. jelű út szerves folytatása lesz a váci Duna-híd. Az új út kiemelt szerepét ezen túl az adja, hogy mind a Dunakanyar, mind Gödöllő és térsége jobban elérhető legyen. Ezen idegenforgalmi szempontból kiemelt területek nemcsak az agglomeráció, hanem az ország fontos idegenforgalmi célterületei.

A M2 bővítésének szükségességét az út telítettsége, valamint az agglomerációs folyamatok felgyorsulása igazolja. Az M2 gyorsforgalmi útként történő kiépítése a közeljövőben megvalósul a NIF Zrt. beruházásában. A tervezett fejlesztés összhangban van a Közép-magyarország régió, sőt az ország fejlesztési céljaival is. Ez a beruházás tehermentesíti a kiemelt üdülőkörzet belső úthálózatát, valamint az iparterületek fejlesztéséhez is hozzájárul Vácott. Az M2 megépülésével a lecsatlakozásokra is forrást kell találni, a koldi és a gombási rejtett csomópontok fejlesztése szükséges.

Vác térsége és a teljes Dunakanyar közlekedésének szempontjából az elkövetkező évek kiemelt fontosságú feladata lesz a Duna két partja közötti közúti kapcsolat hiányának megoldása. Ez több alfeladatot fog eredményezni, ugyanis a Dunára keresztirányban haladó út a nyugati oldalon nincs, a keleti oldalon meglévő összekötő utak igen szerény kiépítésűek, a Duna két partja közötti kapcsolatot pedig kompközlekedés biztosítja. Mivel a legközelebbi közúti kapcsolat, a Megyeri híd 20 km-re van a várostól, ezért a Dunakanyar és Vác térségének szükségleteit közvetlenül csak egy új híd biztosíthatja. A Duna két oldala és a Szentendrei-sziget között, Vác térségében új híddal, olyan közúti kapcsolat létrehozása szükséges, amely Vác vonzáskörzetének igényei mellett a Dunakanyar déli forgalmát is szolgálja (11. út tehermentesítése) jól illeszkedve az országos hálózatokhoz. Ennek megvalósulása azonban 2020-ig nem, csak hosszú távon várható.

A Vác-Gödöllő regionális kerékpárút három kistérség kilenc települését fogja érinteni: Vác, Sződliget, Sződ, Csörög, Vácrátót, Órbottyán, Veresegyház, Szada, Gödöllő. A kerékpárút igazodik a főváros körül kialakításra kerülő gyűrűs kerékpárforgalmi struktúrához és ezzel illeszkedik a gyűrű irányú kapcsolati rendszerekhez.

A városi közlekedési infrastruktúra fejlesztését az a körülmény sürgeti, hogy a többi vidéki városhoz hasonlóan Vácott is növekszik a gépkocsi-használat, ami túlsúlyossághoz vezetett. A fejlesztés során Vác törekedni fog egy környezetkímélő infrastruktúra létrehozására. A környezetkímélő közlekedési infrastruktúra egyik legfontosabb eleme a központi mélygarázs megvalósult, amely támogatja a város megújított fő terének használatát. A mélygarázs lehetővé teszi a gyalogos zóna kiterjesztését, a parkolás kiszorítását a szűk belvárosi utcákból.

A fejlesztés következő fontos eleme, a Vasútállomás közelmúltban megvalósult megújításához is kapcsolódóan az állomás és környékének rendezése lesz (intermodális csomópont) a Fő utca - Fő tér program keretén belül. A tervezés és megvalósítás folyamán a következő feladatok várnak a városra: a város elővárosi helyzetéből fakadó helyzet megteremtése, a pályákkal párhuzamos közlekedési rendszer kialakítása, az új buszállomás elhelyezése. Az új autóbuszpályaudvar a volt Senior gyár területén valósul meg, ahogyan azt a város közlekedési koncepciója tartalmazza. Az intermodális csomópont gazdaságélénkítő hatással is jár, mivel sok vállalkozó van, akik bekapcsolhatók lesznek kereskedelem, szolgáltatások terén.

További helyi közlekedésfejlesztési cél a lokális kerékpár-hálózati rendszer kialakítása, amely behálózza majd az egész várost és több helyen kapcsolódik majd a regionális rendszerhez. A hálózat tervezése és megvalósítása szakaszokban fog történni.

A helyi tömegközlekedés bonyolítását jelenleg a Volánbusz Zrt látja el a városban. Az évtizedek óta működtetett rendszer azonban felülvizsgálatra és fejlesztésre szorul, az elavult buszállomány megújításának folytatása szükséges.

A közlekedési koncepció kiemelt területe a körforgalmak, forgalomcsillapítás feladatköre, melyek megvalósítási helyszínei bekerültek a város rendezési tervébe.

A VÁROSI ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA

Kulturális infrastruktúrafejlesztés

Vác számára fontos cél a városi hagyományok ápolása, újak teremtése a polgári öntudat megőrzése és elmélyítése végett. Ehhez a színvonalas kulturális élet, valamint a szellemi központ jelleg megőrzése-fejlesztése szükséges. A város célja a már meglévő kulturális infrastruktúra megújítása illetve új kezdeményezések támogatása. Ez persze közvetlenül a „kultúrafogyasztók” körét fogja érinteni, de közvetve a város lakosságának egészét is.

A kulturális infrastruktúra kiépítésének fontos elemét fogja képezni bizonyos kulturális-kereskedelmi címek elérése Vác városa számára. A tágabb kulturális turisztikai fejlesztések további céljainak elérése is ide tartozik.

Vác jelentős testvérvárosi kapcsolatokkal rendelkezik (Järvenpää-Finnország, Donaueschingen-Németország, Deuil-la-Barre-Franciaország, Givatayim-Izrael, Székelyudvarhely-Románia, Vágtölgyes-Szlovákia, Ipolyság-Szlovákia). A kapcsolatok vitalizálására és mélyítésére adna lehetőséget a Március 15. tér 10. szám alatti önkormányzati tulajdonú épület felújítása. Itt lehetnének a partnervárosokra jellemző kiskereskedelmi boltok, melyek lehetővé tennék a váci polgárok részére, hogy a „testközelbe” kerüljenek e városokkal, másrészt a külföldi tőke bevonása és a munkahelyteremtés miatt is vonzó a kezdeményezés (francia sajtók boltja, kóser élelmiszerbolt, tengerihál-árusítás stb.).

Kulturális hozadékkal járhat a jövőben bizonyos kulturális intézmények felújítása, illetve építése is. Ilyen például az új múzeum kialakítása a Fő tér rehabilitációjához kapcsolódva, amely otthont adhatna a helytörténeti, régészeti kiállításoknak. A történelmi városrész szívében, a váci Fő tér tőszomszédságában lévő piac felújítása is fontos célkitűzés, hiszen a piac jelenlegi állapota nem kielégítő. Ide tartozik a város föld alatti világának, a történelmi belváros középkori pincéinek a hasznosítása is, amelyek esetleges összekapcsolásukkal, de akár külön-külön is jelentős idegenforgalmi potenciált rejtenek. Ehhez a projekthez kapcsolható a világhírű múmiakiállítás megfelelőbb elhelyezése. A kulturális otthonteremtés további nélkülözhetetlen elemét képezik a kulturális rendezvények, amelyek terén Vác gazdag tradíciókkal és sokrétű tapasztalattal rendelkezik, és amelyekhez Vác igen jó feltételekkel is rendelkezik. Vác városa ugyanis hitéleti központ, valamint nemzetközi hírű zenei élet zajlik falai között, ezért fontos az ehhez kapcsolódó rendezvények támogatása.

A sajátosan váci rendezvények támogatása, szervezése egyrészt az idegenforgalom szempontjából eredményez fellendülést, másrészt pedig a városi imázs javítása a polgárok életminőségét is növeli. Ilyen Váchoz kötődő rendezvény például a Mária búcsú, míg a zenei életben jelentős a nemzetközi kórustalálkozó, valamint a Váci Világi Vigalom szervezése. Szintén örömdetes, hogy sajátos, hagyományt teremtő rendezvények száma is nő (Boldog Vác remete napja, Dunakanyar napja (Szent Hedvig a Dunakanyar patrónájának emléknapja), I. Géza király (Vácott eltemetett Árpád házi király, akinek arcképe a magyar szent koronán látható), Tavaszi Fesztivál, Esély Nap. A Váci Világi Vigalom mellett a V4 fesztivál és Színházi Találkozó hoz pezszt Vác kulturális életébe.

A városrészek életminőség-növelő rehabilitációja

A váci főtér rekonstrukció lendületet adott a városközpont rehabilitációjának. A kiegyensúlyozott városfejlesztéshez azonban a többi városrész rehabilitációja is elengedhetetlenül szükséges. Az alulhasznosított és leromlott városrészek felújítása nemcsak az épített környezet minőségének javítása szempontjából fontos, de jelentős hatása lesz az életminőség növelésére is.

A Belváros rehabilitáció II. üteme is megvalósult. További cél a Dunától egészen a Vasútállomásig húzódó sétálóutca kialakítása. Alapvető cél, hogy a város központi közterületei valóban a köz terévé váljanak, vagyis közhasználatú, életteli területté. A Fő tér és a Széchenyi utca esetében ez már megvalósult. Cél, hogy a Kálvin utcától egészen a Vasútállomásig egybefüggő sétálóutca alakuljon ki. Ehhez a ma még állami tulajdonú útszakasz önkormányzati tulajdonba vétele szükséges.

Vácnak a városfejlesztési koncepcióban megfogalmazott kiemelt célja a városrészi öntudat erősítése. Ennek fontos feltétele az „alközpontok Fő tereinek” kiépítése, hasonlóan a város Fő teréhez. Kisvácon elindult az alközpontfejlesztés, engedélyezési terve elkészült.

Vácott az 1980-as évek óta folyik a várrekonstrukció. A terület tulajdonosa a ferences rend, bár itt kevés önkormányzati tulajdon is van. A rekonstrukció összefüggésben van a Duna-park rendezésével, ennél fogva, valamint kapcsolódó turisztikai jelentősége által regionális jelentőségű célkitűzés.

Az irgalmas rendi kórház műemlék épülete mellett, új épületszárny építésével akár egy minőségi szolgáltatást nyújtó szálloda valósítható meg. A főtéren üresen álló telek újrahasznosítása szükséges.

A város több pontján, Duna parton, parkokban, a ligetben legyenek szabadterei fitness gépek, amit bárki korlátozás nélkül használhat, fejlesztheti állóképességét, sportolhat egészséges szép környezetben.

Bérlakásprogram

Vácön folyamatos igény van új lakások építésére. A lakásépítések leginkább előnyös módozatainak megtalálása érdekében egy átfogó lakáskonceptió kidolgozása szükséges. Alapvető érdeke és célja a városnak és az Önkormányzatnak a fiatalság megtartása, illetve fiatal pályakezdők, családok idevonzása. Mindkét célhoz alapvető a megfelelő lakhatás és lakókörnyezet biztosítása. A város szűkösön rendelkezésre álló forrásai nem teszik lehetővé a bérlakásállomány felújítását. Ezért cél ezen ingatlanok piaci értékesítése. A nehezen fenntartható, magas rezsijű, korszerűtlen, rossz

műszaki állapotú lakások kiváltására a város külső területein, lakóövezetben tömszerűen, jó energiahatékonyságú lakóépületek megvalósítása szükséges. Jól megközelíthető, kedvező lakókörnyezetet nyújtó, jó helyen lévő, jó minőségű új lakásokra van szükség a városban. Cél városi konstrukciók kidolgozása a családok, fiatalok lakáshoz juttatására.

Panelprogram

Vác kiemelt célja az elmúlt rendszerben épült, mára már elavult építészeti megoldásokat felvonultató panelházak felújítása, főként az energiafelhasználás racionalizálása miatt. A panelprogram építészeti, zöldterületi, közlekedési és épületgépészeti vonatkozásokkal is bír. A célkitűzés nélkülözhetetlen a megújító városfejlesztés és a környezetkímélő energiafelhasználás szempontjából, de az életminőség javítása felől nézve sem mellékes feladat.

A cél megvalósulása az épületek hőszigetelését, a nyílászárók cseréjét, az energiahálózat korszerűsítését fogja eredményezni. Emellett a tömböket utcásítani célszerű, a garázsproblémákra megoldást kell keresni. A zöldterületek fenntartását javítani szükséges, valamint el kell végezni az egyéb felújítási munkákat.

Környezetvédelmi fejlesztések

A 21. század egyik komoly kihívása a fenntartható fejlődés, melynek egyik sarokpontja a környezet védelme. Ez a célkitűzés fontos a természeti és épített környezet, valamint a városkép védelme szempontjából is.

A környezetvédelmi intézkedések között nemcsak az erdő- és zöldprogram véghezvitele kiemelt, hanem a környezetbarát és hatékony hulladékgazdálkodás kialakítása valamint egy hosszabb távú ököváros-koncepció kidolgozása.

Ez célkitűzés a környezet némely fontos elemének a rendezését, használhatóbbá tételét is jelenti. A környezet élhetőbbé, gazdagabbá tételéhez tartozik a kórház területének fejlesztése, valamint rekreációs parkok és tavak létrehozása is a kavicsbányászat elhagyott területein.

A zöldterületek megőrzése, illetve újak létesítése életminőség javító, közösségkovácsoló és környezetvédelmi szempontból egyaránt pozitív hatásokkal jár. Igaz ez a nagy városi zöldfelületek fejlesztésétől egészen a tömbbelsőik zöldfelületeiig, ez utóbbiak is megőrzendők, akár a parkolóhelyek rovására is.

Szintén ebbe a célkitűzésbe sorolható, hogy a meglévő vásártér helyett új területen új vásártér kialakítása szükséges.

Az energiahatékonyság, a megújuló energiák támogatása áthatja Vác településfejlesztési koncepcióját. Egyaránt szóba jön a napenergia hasznosítása, a geotermikus energia, a biomasszából nyerhető energia és a szélenergia, mint a városban támogatható megoldások. (A szélenergia hasznosítási lehetőségét a tájvédelem és a turizmus meghatározó szerepe jelentősen csökkenti).

A megújuló energiák részarányának jelentős növelése a szabályozás megváltoztatását is igényli. (Az erre vonatkozó célkitűzés a jelenlegi szabályozás és árak mellett nem fog megvalósulni.) Egyrészt bürokratikus és hosszadalmas az engedélyeztetés rendszere, másrészt ezek a beruházások aránytalanul drágák és így sem a vállalkozói szféra, sem a lakosság nem képes tömegesen ezeket megvalósítani. Célszerű más országok tapasztalatait felhasználva nagyobb pályázati támogatással ösztönözni a megújuló energiákkal kapcsolatos fejlesztéseket.

Az állami és önkormányzati intézményeknél régi, elavult korszerűtlen fűtési rendszerek működnek, s a szükségesnél lényegesen több gázt, illetve villamos energiát fogyasztanak. Ebben a középtávú időszakban mindenképpen célszerű egy olyan városi programot indítani, hogy a meglévő rendszerek

korszerűsítésre kerüljenek, s ezáltal lényegesen csökkenthető legyen a városi energiafelhasználás és az energia import, amely az országnak is komoly megtakarításokat eredményezhetne.

Számottevő fejlesztések a nagyrendszerek terén nem szükségesek, ilyeneket a koncepció sem irányoz elő. A hangsúly az energiahatékonyságon, az energiatudatosságon és a megújuló energiaforrások arányának növelésén van.

A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A fejezet azokat a társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat illetve keretfeltételeket határozza meg, amelyekre a településfejlesztési koncepció hosszú távú céljai elérése érdekében tekintettel kell lenni, és a településrendezési eszközök ezekre hatással lehetnek.

Társadalmi alapadatok

A lakónépesség 15 éves távlatban történő alakulása 2015-ig egyenletesnek mondható, melyben kisebb mértékű csökkenések és növekedések állandó váltakozása jellemző, azonban 2012-től napjainkig csökken a népesség hozzávetőleg évi 150-200 fővel. 2015. január 1-én Vác lakónépessége 33.169 fő volt.

A természetes szaporodás negatív egyenlegű, azaz minden évben kevesebben születnek a városban, mint ahányan meghalnak, természetes fogyás jellemző. A természetes fogyás legkiugróbb értéke 2002-ben volt regisztrálható, -9 ezrelékkal. A természetes fogyás mértéke az évek során változó, nem mutatható ki egyenletes tendencia. A város jellemzően elmarad az ország átlagos fogyásának mértékétől, 2013-ban a fogyás mértéke 2,2 ezrelék volt.

A vándorlás egyenlege a 2006-os évig volt jellemzően negatív, azonban 2007 után a betelepülés vált jellemzőbbé. A legmagasabb vándorlási arányok a 2010-2011-es éveket jellemezték 10-14 ezrelék körüli értékekkel. A járásba irányuló migráció mérséklődése után 2013-ra az arány 3,2 ezrelék lett.

A fiatalkorúak és az időskorúak állandó népességen belüli részaránya, valamint az öregségi mutató alapján a város és környezete fokozatos előregedést jelez, mely társadalmilag kedvezőtlen és a szociális ellátórendszert is kihívások elé állítja. Fokozatos csökkenés figyelhető meg a 14 éven aluliak arányában, mely mellett a 60 évesnél idősebb korú népesség aránya fokozatosan emelkedik. Emellett a 15-59 éves aktív korosztály részaránya közel egyenletesen alakul, ám 2008 óta e körben is kismértékű csökkenés figyelhető meg. A 14 évesnél fiatalabbak aránya 2000-ben 16,7% volt, 2013-ra az arány 14,3%-ra csökkent. Ehhez hasonlóan a 60 évesnél idősebbek aránya 17,6%-ról 23,5%-ra emelkedett, mely a magyarországi átlaggal egyezik, de a megyei járásközpontok értékeinél pár százalékkal magasabb.

A 7 évesnél idősebb népesség arányában, akik érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, Vác az országos, és a többi megyei járásközpont átlagától magasabb értékekkel rendelkezik. Ugyancsak hasonló tendencia jelentkezik a 25 éves és idősebb népesség arányában, akik felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. A Pest megyei járásközpontok kedvező helyzetet mutatnak, mindkét esetben több százalékkal meghaladják az országos értékeket. Közülük is kitűnik Vác, iskolázottsági mutatói a megyei településeket átlagosan meghaladják.

A munkanélküli ráta 4,6% a városban, mely az országos és a járási átlag alatt van. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül szintén kedvezőnek mondható országos és megyei viszonylatban is, 61,3%. A száz lakosra jutó adófizetők száma megegyezik mind az országos, és járásközponti átlagokkal.

Gazdasági alapadatok

A rendszerváltás után a korábbi ipari nagyvállalatok részben bezártak (konténergázár), részben hazai tőkések vagy a dolgozók (Forte) privatizálták, részben pedig külföldi cégek vásárolták fel őket (a Duna-Dráva Cement Kft. jelenleg német tulajdonban van, a Tungsramot a GE vette meg, a Taurus a Michelin kezébe került). E vállalatok közül a DDC cégcsoport magyarországi székhelye Vácott van, ami továbbra is lényeges gazdasági irányító funkciót jelent a városban. Fentiek mellett az 1990-es évek közepétől zöldmezős külföldi működőtőke-befektetések révén új szereplők jelentek meg a városi gazdaságban, így az IBM, a Zollner vagy a Contitech, amelyek ma a város legnagyobb foglalkoztatói között vannak. Ezáltal a város gazdasága erőteljesen átstrukturálódott, viszont továbbra is meghatározó erőteljes külföldi gazdasági függősége - mint ahogy ez a hazai középvárosokban általánosságban is jellemző.

Ha a 2012-es adatokat megnézzük, a gazdaság jelenlegi állapotára vonatkozó tendenciákat tovább árnyalhatjuk. A társas vállalkozások körében kiemelkedően magas a külföldi tőke aránya (meghaladja a legtöbb hazai megyeszékhelyét), az értékesítés nettó árbevétele a megyei átlagot némileg, a járásközpontokét jelentősen meghaladja. Ebből a szempontból viszont a külföldi orientáltság kisebb mértékű: alulmúlja a megyei, a járásközponti és a magyarországi átlagot is. A vállalatok jegyzett tőkéje megfelel a megyei átlagnak. Összességében tehát a város társas vállalkozásai népességarányosan nem kiemelkedő számban vannak jelen, külföldi tulajdonban vannak és átlagos árbevételűek el döntően hazai piacokon. Azaz a város gazdaságára a külföldi gazdasági mozgásoknak való kitettség sok szempontból csak áttételesen értendő.

A helyi iparüzési adóbevételekre (HIPA) mind abszolút értékben, mind egy lakosra vetítve a viszonylag nagymértékű ingadozás volt jellemző, elsősorban a gazdasági válság hatásának következtében. A település HIPA-bevételei egy főre vetítve egyaránt meghaladják az országos, a megyei és a megyei járásközponti átlagot, 2010-ben 1,8 milliárd forintot jelentettek, ami az országos összes HIPA-bevétel 0,5%-át jelenti. Az iparüzési adót fizetők körében jellemző az igen erős koncentráció: 2010-ben pl. 19 cégtől származott az iparüzési adóbevétel több mint háromnegyede.

A regisztrált vállalkozások száma a 2000-es években is szinte folyamatosan növekedett, a 2000-es 3953 db-ról 2012-re 5054 db vállalkozásra, ezek közül társas vállalkozás 2294 db.

A vállalatok méret szerinti megoszlására az országos és a megyei tendenciáknak megfelelően a mikro- és kisvállalatok túlsúlya a jellemző. Az 1-9 fős vállalatok száma stabilizálódott a 2300 vállalat körül, az 50 főt és többet foglalkoztató vállalatok száma bár dinamikusán növekedett a 2000-es évek második felében, az utóbbi években mégis csökkent (2012-ben 22 vállalat - székhely szerint vizsgálva). Ekkora méretű vállalatokból a járás más településein legfeljebb 1-2 db működik, így Vác a közép- és nagyvállalati körben egyértelműen a járás gazdasági központja.

Környezeti alapadatok

A város hidrogeológiai adottságaiból következően sérülékenyek a helyi ivóvízbázisok, a felszín alatti vizek védelme kiemelt feladat, Vác területe a felszín alatti vizek védelme szempontjából is a

fokozottan érzékeny szennyeződési kategóriájába sorolt. A talajvíz szennyezésének legnagyobb forrása a kommunális szilárd és folyékony hulladék. az elmúlt években javult. A vezetékes vízellátás csaknem teljeskörű és szennyvíz elevezetés is magas arányban van kiépítve, de még nem teljeskörű. A szennyvízkezelés technológiailag magas szinten megoldott.

A felszíni vizek szempontjából Vác különleges helyzetben van, mivel érinti a Duna és a Tisza vízválasztó vonala. A Duna folyam vízminősége javuló tendenciát mutat, de az ipari és mezőgazdasági termelés okozta szennyezés visszaszorulása és a nemcsak kommunális szennyvizet befogadó váci szennyvíztisztító telep technológiájának korszerűsítése ellenére sem javult olyan mértékben a vízminőség, fürdésre nem alkalmas lenne (nyáron a szennyezettség koncentrációja megugrik, ezen időszak alatt a vízminőség csak III-IV. osztályú). A felszín alatti vízminőség védelme miatt, fel kell hívni a figyelmet, hogy a folyó vízminősége kedvezőtlenül befolyásolja a parti szűrésű kutakból nyert ivóvíz minőségét is. A Dunába folyó hegyvidéki patakok közös jellemzője, hogy vízmennyiségük ingadozó, Vác legjelentősebb kisvízfolyása a Gombás patak.

A vizek védelme szempontjából döntő a vízbe jutó illetve a talajon keresztül a vizekbe szivárgó szennyezések kizárása. Ebben meghatározó szerepe van a víziközmű ellátás kiépítettségének, amely Vác esetében magas szinten biztosított. A csatornázottság mértéke a 92%-os bekötöttség alapján 8%. Mivel a vezetékes vízhálózatba kötött lakások aránya 97%, e két mutató alapján kedvezőbb közműöllő különbszet számítható: a vezetékes vízellátásba kötött lakások 5%-a nem rendelkezik csatorna bekötéssel.

Levegőtisztaság védelmi szempontból Vác és térsége Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációhoz tartozik. Kiemelhető a város kedvező térségi természeti adottságaiból adódó jó állapota, amely csak a közlekedési terheléssel leginkább érintett területeken (2-es és M2 útvonalak zsúfoltsága) problémás. A kéndioxid és a szénmonoxid szennyezés alacsony szintjével szemben a gépjárműforgalom okozta nitrogéndioxid magas koncentrációja jellemző. A másik kiemelkedő szennyezőforrás a szilárd anyagoknál (szálló por) jelentkezik: a besorolás szerinti tartományban a szennyezés koncentrációja a légszennyezettségi határérték és a túréhatár közé esik. A DDC Kft váci üzemének légszennyezőanyag kibocsátása a környezetvédelmi hatóság által meghatározott emissziós határértékeknek megfelel. Napjainkban már csak esetenként, igen kismértékű határérték-túllépés mérhető, ami a hétköznapi életben gyakorlatilag már nem is érzékelhető. A város levegőtisztasági állapota igen jelentős javulást mutat.

A város elsődleges környezeti zajterhelési problémája a 2. sz. út belvárosi szakasza menti közúti zajterhelés, továbbá a DDC, valamint másodlagosan a belvárosi szórakozóhelyek üzemi zajterhelése. A vasút menti kialakult lakóterületeket több helyen (pl. Telep u.) zavaróan érinti a vasúti közlekedés zaja.

A hulladékgyűjtésbe bekapcsolt lakások aránya 95% fölött van és ezzel Vác mutatói folyamatosan meghaladják a járási, megyei és országos átlagokat.

A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A városszerkezetet is meghatározó műszaki infrastruktúra hálózatok elemei közül a közlekedési hálózatok és a közművek nyomvonalainak azonosítása szükséges.

Vác térségét érintő gyorsforgalmi úthálózati fejlesztések:

- az M2(2/A) sz. főút autóúttá bővítése a Kosdi csomópontig baloldali (a város felőli oldalon), míg attól az Északi csomópontig jobboldali útpályaépítéssel tervezett, valamint
- az északi csomóponttól az M2(2/A) továbbépítése gyorsforgalmi útként

Országos főutak:

- A - 2 számú és a 12 számú utak a jelenlegi nyomvonalon maradnak.
- Tervezett új útvonal a Váci Duna-híd – Gödöllő irányú főút

Országos mellékutak

- A 2104 jelű Vác-Gödöllő, annak módosított nyomvonala a vasútvonalak külön szintű keresztezésével
- A 2106 jelű Rádi ök. út – Deákvári fasor a jelenlegi nyomvonalon marad
- A 21117 jelű Kosdi bekötő út (Kosdi út-Honvéd utca)
- 12303 jelű Barabás utca – Liszt Ferenc sétány (komp)
- A 21113 jelű Vácduka bekötő út
- 21319 jelű vasútállomáshoz vezető út

Települési gyűjtő utak

A városi gyűjtőutakban javasolt és tervezett változtatásokat (jellemzően kereszteződések, forgalomcsillapítás) a településszerkezeti terv alátámasztó munkarésze ismerteti részleteiben. Új gyűjtő út kiépítése tervezett:

- Új gyűjtőút kiépítése a vasútvonallal párhuzamosan a déli vállalkozási és ipari területek mentén kiépülő főútra, a Gödöllői úttól a „Forte”-terület széle mentén haladva a vasútvonallal, a Rádi útra történő csatlakozással és ennek folytatása a Rádi úttól tömbfeltárással - a vasút és a Tungram között haladva, a Honvéd utcát külön szintben keresztezve a vasúttal párhuzamosan a Naszály útig, majd onnan ismét a vasúttal párhuzamosan haladva a Vöröskereszt sort érintve a Hóman Bálint útig
- Az Avar utca a Vám útra kapcsolódva
- Új gyűjtőút a Deákvár-Törökhegy irányában a Gödöllői (2104 jelű) útig

Vasúti közlekedés

A 70. számú vasútvonalon Vác vasútállomás korszerűsítése megtörtént, a Vác – Szob szakasz felújítása keretében tervezett északi vasúti megálló a Huszár utcai átjáró térségében. A 71. számú veresegyházi vasútvonal ívkorrekciója a 2104 jelű út külön szintű keresztezésénél.

Autóbuszközlekedés

A helyközi és helyi autóbuszpályaudvar a vasútállomás közelébe helyezendő el, intermodális csomópont kialakításával, a helyi autóbuszvonalak számára szükséges külső fordulóknak helyet kell biztosítani.

Vízi közlekedés

A magyarországi Duna-szakasz víziközlekedésének fejlesztésével párhuzamosan Vác közigazgatási területén is biztosítani kell az igényeknek megfelelő személy- és teherszállítási kikötési pontokat, különösen a Dunakanyari idegenforgalmi fejlesztésekből fakadó igényekre.

Kerékpáros közlekedés tervezett elemei

- A Vác-Gödöllő-Gyöngyös regionális kerékpárút
- A Vác-Hatvan regionális kerékpárút
- A városi kerékpárúthálózat és B+R a Közlekedési Koncepció szerint

A Főtér rekonstrukció folytatásaként a rév és a vasútállomás között összefüggő gyalogos utca alakítandó ki.

Közmű hálózatok esetében az új beépítésekhez a már meglévő, illetve tervezett hálózatokat a várható közműigények alapján kell továbbfejleszteni. A területfelhasználással kapcsolatos beépítés-fejlesztések esetében, ahol új közterület kerül kiszabályozásra, a közművek kiépítése csak egységes rendszerben elő-közművesítéssel, összközműves ellátással javasolt.